

14.11.2024

Literaturoznawstwo

The Culture of Neural Networks. Synthetic Literature and Art in (Not Only) the Czech and Slovak Context

Autor/Redaktor: Zuzana Husárová, Karel Piorecký, Isabel Stainsby

ISBN: 978-80-246-5783-7

Monografia o kontekstualizacjach zjawiska generowania tekstów literackich przy użyciu najnowszych technologii.

Wydawcy:

Nakladatelství Karolinum: <https://karolinum.cz/knihy/piorecky-the-culture-of-neural-networks-30719>

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v.v.i.: <https://ucl.cas.cz/produkt/the-culture-of-neural-networks/>

Możliwości generowania tekstów kultury uległy w ostatnich latach zasadniczym zmianom, co doprowadziło do ponownego przemyślenia istniejących podejść do tekstu i dzieła sztuki jako takiego. Aby uchwycić ten proces, Zuzana Husárová i Karel Piorecký proponują termin „kultura sieci neuronowych”, który obejmuje szeroki zakres praktyk generatywnych i mechanizmów odbioru. "The Culture of Neural Networks" kontekstualizuje zjawisko generowania tekstów literackich i innych artefaktów przy użyciu najnowszych technologii. Generowanie tekstów literackich przy użyciu sieci neuronowych jest częścią szerszego procesu kulturowego, wobec którego niniejsza publikacja formułuje stanowisko przez pryzmat nauk o literaturze, teorii mediów i teorii sztuki.

Debata naukowa na ten temat jest niespójna – z jednej strony nie uwzględnia diachronicznych powiązań między generowanymi tekstami a tradycją literatury eksperymentalnej i konceptualnej; z drugiej – nie wyjaśnia wystarczająco nowych procedur generowania oraz włożonego w nie wkładu aktorów ludzkich i technologicznych. Dlatego Husárová i Piorecký proponują pojęcie syntetycznej sztuki tekstowej, która odzwierciedla specyficzne role różnych aktorów zaangażowanych w praktykę generatywną i jej intermedialny charakter. Czyniąc to, podchodzą do tematu zarówno z perspektywy historycznej, jak i teoretycznej, analizując obecny stan praktyki generatywnej we wszystkich trzech podstawowych rodzajach literackich i w przestrzeni intermedialnej, z uwzględnieniem wybranych

projektów międzynarodowych i czesko-słowackich. Ten stan rzeczy jest często zniekształcany w dyskursie medialnym, a nawet mityzowany w kategoriach możliwości „sztucznej inteligencji”; dlatego krytyczna analiza tego dyskursu medialnego jest niezbędna. Na koniec autorzy podsumowują implikacje tego etapu w rozwoju praktyki generatywnej w zakresie teorii kreatywności i teorii literatury.

(ze strony wydawcy)

Rok publikacji: 2024

Strony: 256

Linki:

- <https://ucl.cas.cz/en/produkt/the-culture-of-neural-networks-2/>
- <https://karolinum.cz/en/books/piorecky-the-culture-of-neural-networks-30719>

Słowa kluczowe: sztuczna inteligencja, literatura słowacka, literatura czeska, sieci neuronowe, generowanie tekstu, humanistyka cyfrowa